

آفاق ۲۰۲۴

با همکاری بخش خصوصی حجم تجارت ایران با عربستان در سال ۲۰۲۴ افزایش قابل توجهی پیدا کند

عکس: ایران

«ایران اقتصادی» از آینده روابط اقتصادی ایران و عربستان گزارش می دهد

تجارت ۲/۵ میلیارد دلاری تهران-ریاض

تجارت

عربستان به ۲ تا ۲/۵ میلیارد دلار خواهد رسید.

جبران ۷ سال فرصت سوزی

حسین سلیمی، رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و افغانستان در خصوص همکاری های مشترک ایران و عربستان و فرایندی که در این حوزه طی می شود به «ایران اقتصادی»، گفت: روابط ایران و عربستان طی ۷ سال به کمترین حالت خود رسید، لذا نمی توان انتظار داشت که به سرعت روابط احیا شود و دو کشور فعالیت اقتصادی مشترک را آغاز کنند. اما تا قبل از آنکه اتاق مشترک ایران و عربستان ایجاد شود، فرصت همکاری کشورهای اسلامی وجود دارد. به زودی نشست فوق العاده سران کشورهای اسلامی در عربستان به عنوان رئیس دوره ای و مقر دبیرخانه سازمان همکاری اسلامی، برگزار خواهد شد. بنابراین این امر فرصتی برای ایران فراهم خواهد کرد که مذاکرات و همکاری های مشترک را دنبال کند.

او با بیان اینکه در نشست پیش رو می خواهیم پیشنهاد دهیم که جلسه بعدی سران کشورهای اسلامی در ایران برگزار شود همان طور که در کشورهای ترکیه، ازبکستان و مصر برگزار شد، افزود: عربستان به میزان ۲۰۰ میلیارد دلار در انرژی خورشیدی سرمایه گذاری کرده و رقیب سرسختی شده است. این کشور می خواهد تمام منطقه را با انرژی خورشیدی پوشش دهد، قاعدتاً ما هم باید در این مسیر حرکت کنیم تا بتوانیم در منطقه فعال باشیم و اتکا کشور تنها به نفت و محصولات پتروشیمی نباشد. سلیمی در پاسخ به این سؤال که آیا

عربستان برای همکاری با ایران شرط گذاشته است و آیا این امر واقعیت دارد، تصریح کرد: روی شرط و شروط هایی که در فضای مجازی منتشر شده یا نقل قول هایی که از سوی برخی از رسانه ها می شود، نباید حساب باز کرد. برخی ها می خواهند برای اقتصاد ایران فرایندی که در این حوزه طی می شود به اتفاق نخواهد افتاد. فعالان اقتصادی در مورد سیاست اطلاعی ندارند و حتی در این حوزه هم ورود نمی کنند. تجار و فعالان اقتصادی بر اساس سیاست گذاری دولت های خود حرکت خواهند کرد. اما نباید این انتظار وجود داشته باشد که با سرعت اقتصاد ایران و عربستان به یکدیگر گره بخورد.

او تأکید کرد: در همکاری مشترک باید پذیرفت که عربستان در خیلی از کالاها رقیب ما است بخصوص در نفت و پتروشیمی اما با مذاکره مناسب می توان هم افزایی داشت. نکته دیگری که دو کشور می توانند دنبال کنند، گردشگری است؛ خیلی ها تمایل دارند که به عربستان سفر کنند.

سلیمی در خصوص اینکه آیا عربستان تمایل به سرمایه گذاری در ایران دارد یا خیر، گفت: عربستان کشوری است که تمایل زیادی به سرمایه گذاری دارد و طی چند وقت اخیر سعی کرده در کشورهای مختلف چون عراق و آفریقا سرمایه گذاری داشته باشد. وضع اقتصادی عربستان بسیار خوب است و قطعاً به دلیل فرصت های خوبی که در کشورمان وجود دارد، برای سرمایه گذاری در ایران تمایل دارد. بر این اساس ما حداقل ۱۰۰ میلیارد دلار فرصت سرمایه گذاری داریم که می توانیم

میلیارد دلار

ما حداقل ۱۰۰ میلیارد دلار فرصت سرمایه گذاری داریم که می توانیم با عربستان در این خصوص همکاری مشترک داشته باشیم

اسلامی ایران و عربستان سعودی در دور اول با میزبانی ایران در تهران برگزار شود و حول گروه هایی در حوزه های کالایی مختلف و خدمات، نمایندگان و شرکت های بخش خصوصی عربستان در این نشست حاضر شوند.

او با اشاره به اینکه دور دوم نشست مشترک تجاری و اقتصادی دو کشور به احتمال زیاد در عربستان سعودی برگزار خواهد شد، گفت: توافق بعدی این است که اعزام هیأت های تجاری در نمایشگاه های معتبر دو کشور براساس برنامه مشخص و در راستای توسعه روابط تجاری و آشنایی با ظرفیت ها از سوی دو کشور در دستور کار قرار بگیرد.

معاون ارتقای کسب و کارهای بین المللی سازمان توسعه تجارت ایران افزود: با آغاز روابط تجاری ایران و عربستان، توافقاتی در زمینه تسهیل صدور ویزای تجاری، مشارکت های صنعتی، تجاری و سرمایه گذاری دنبال می شود.

تمرکز بر بخش خصوصی

عبدالامیر ربیهی، مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت ایران نیز با اشاره به اینکه در حال حاضر غول های اقتصادی جهان شرکای تجاری اصلی عربستان هستند، ادامه داد:

اقتصادی با عربستان نیاز به بستر سازی دارد و در حال حاضر بسیاری از این بسترها فراهم نیست. در حال حاضر صادرات مجدد از طریق کشورهای همسایه و منطقه به عربستان دنبال می شود، این در حالی است که روابط تجاری مستقیم با این کشور طی سال های اخیر صفر شده است.

او با اشاره به اهمیت حضور بخش خصوصی در توسعه تجارت ایران و عربستان و فعال شدن اتاق بازرگانی دو طرف و تشکلهای مرتبط اظهار امیدواری کرد با همکاری بخش خصوصی حجم تجارت ایران با عربستان سعودی در سال ۲۰۲۴ افزایش قابل توجهی پیدا کند.

مدیرکل غرب آسیای سازمان توسعه تجارت معتقد است که ضروری است در مسیر احیای روابط با عربستان براساس برنامه ریزی صحیح و مشخص و به دور از هیجان پیش برویم. در دیدارهای اولیه به این نتیجه رسیدیم که براساس یک چهارچوب و مدل حرفه ای، فرایند توسعه روابط تجاری و اقتصادی دو کشور به صورت گام به گام پیش برود. در این راستا در مرحله اول لازم است زمینه آشنایی و شناخت بیشتر از ظرفیت های تجاری و اقتصادی دو کشور فراهم شود که طی این مدت اقدام هایی صورت گرفته

است. از همین رو مقرر شد نشست مشترک اقتصادی و تجاری جمهوری

شفاف سازی روند تجارت ایران و عربستان

آمارها نشان می دهد در ۱۱ ماه ابتدایی سال گذشته حجم تجارت کالاهای غیرنفتی میان ایران و عربستان به لحاظ وزنی به حدود ۳۱ هزار تن رسید و در عین حال ارزشی حدوداً ۱۵ میلیون دلاری را به ثبت رساند. این رقم با توجه به ظرفیت های تجاری دو کشور رقم بسیار ناچیزی است و دو کشور حجم های تجاری بالاتر از این مقدار را نیز ثبت کرده اند. بررسی ها از ابتدای سال ۹۱ تا سال پایان بهمن سال گذشته نشان داد که حجم تجارت کالاهای غیرنفتی میان ایران و عربستان در سال ۹۲ به حدود ۸۰۰ هزار تن رسید و در ادامه مسیر نزولی را تا سال ۱۴۰۰ طی کرده است. این در حالیست که در سال های ۹۵ و ۹۶ که روابط ایران و عربستان قطع بود حجم تجارت بین ایران و عربستان صفر بوده و به عبارتی هیچ مرادده تجاری صورت نگرفته است. صادرات حوزه معدن و صنایع معدنی ایران به عربستان در سال منتهی به قطع رابطه، یعنی ۱۳۹۴ معادل ۸۲۰۸ میلیون دلار بوده و با رشد تقاضای آن کشور و توان صادراتی ایران، پیش بینی می شود صادرات حوزه معدن ایران به عربستان در محدوده ۱۵۰ الی ۲۰۰ میلیون دلار در سال ۱۴۰۲ باشد. بررسی تاریخ تجارت بخش معدن و فلزات بین دو کشور در سال های اخیر نشان می دهد که در سال ۱۳۹۲ حدود ۳۰ میلیون دلار انواع مختلف محصولات معدنی و فولادی به عربستان صادر شده و در سال ۱۳۹۳ این رقم به اوج خود رسیده و از مرز ۸۲ میلیون دلار نیز عبور کرده است. اما در سال های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ که رابطه بین دو کشور وارد بحران شد مراددهات تجاری چه در بخش واردات و چه در بخش صادرات به صفر مطلق رسید. در سال ۱۳۹۶ به این سو در این بخش صنعتی مراددهات تجاری همچنان در محدوده صفر بود تا اینکه در سال ۱۴۰۱ میزان صادرات ایران به عربستان به ۱۵ میلیون دلار رسید، یعنی کل حجم تجارت خارجی بین دو کشور فقط صادرات ایران به آن ۴۶ درصدی از صادرات را به خود اختصاص داده است. صادرات محصولات زنجیره سیمان با سهم ۲۵ درصدی رده دوم و صادرات محصولات زنجیره فولاد با ۲۲ درصد جایگاه سوم را از آن خود کرده است. طی یک دهه اخیر بیشترین میزان حجم تجارت بین دو کشور به سال ۱۳۹۴ برمی گردد که رقمی معادل ۲۱۲ میلیون دلار بوده است. از این میزان حدود ۷۸ میلیون دلار مربوط به واردات کالا از عربستان بوده و مابقی یعنی ۱۳۴ میلیون دلار نیز ارزش صادرات ایران به این کشور بوده است. اگر مجموع کل تجارت ایران و عربستان طی یک دهه اخیر را محاسبه کنیم به رقمی نزدیک ۷۵۰ میلیون دلار خواهیم رسید که البته این رقم از ظرفیت تجارت ۲ میلیارد دلاری فاصله بسیاری دارد.

برش

مدیران جدید

در ایمیدرو

معاون وزیر صنعت معدن و تجارت و رئیس هیأت عامل ایمیدرو طی حکمی، سیمه خلوصی معاون برنامه ریزی و توانمندسازی را به عنوان عضو هیأت عامل ایمیدرو منصوب کرد. محمدرضا موثقی نیا همچنین در حکمی دیگر، حیدر ضیغمی که پیش تر سمت مشاور هیأت عامل را عهده دار بود، به عنوان سرپرست مدیریت منابع انسانی و پشتیبانی ایمیدرو منصوب کرد. ضیغمی طی دو دهه فعالیت مدیریتی در ایمیدرو و شرکت های زیرمجموعه این سازمان، از جمله عضویت هیأت مدیره شرکت های منطقه ویژه لامرد و بازرگانی نورد و نیز مدیریت روابط عمومی ایمیدرو، ملی صنایع مس و شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران را در سوابق اجرایی خود ثبت کرده است.

درصد رشد بخش های دولتی و خصوصی در آبان ۱۴۰۲

نوع محصول	تولید انواع خودرو، بخش دولتی و خصوصی (دستگاه)		تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)	
	ماه آبان ۱۴۰۲	ماه آبان ۱۴۰۱	تولیدی تا ماه آبان ۱۴۰۲	تولیدی تا ماه آبان ۱۴۰۱
سواری	۱۰۵،۵۰۰	۱۰۱،۰۰۵	۶۵۱،۰۳۶	۶۶۶،۶۹۱
وانت	۱۲،۷۹۶	۱۵،۶۵۷	۷۴،۸۰۶	۱۰۶،۷۲۲
ون	۴۴۲	۲۶	۲،۲۲۲	۲،۲۹۱
مینی بوس و مینال باس	۱۱۲	۲۸	۶۵۲	۵۸۶
اتوبوس	۱۴۴	۱۱۶	۸۳۳	۶۰۷
کامیونت ، کامیون و کشنده	۳،۵۱۳	۳،۰۵۲	۱۹،۶۰۶	۲۴،۷۳۳
جمع کل خودرو (دستگاه)	۱۲۲،۵۳۸	۱۱۹،۰۹۴	۷۲۹،۱۵۷	۸۸۲،۶۷۱

درصد رشد بخش خصوصی در آبان ۱۴۰۲

نوع محصول	تولید انواع خودرو، بخش خصوصی (دستگاه)		تولیدی تا ماه آبان ۱۴۰۲	
	ماه آبان ۱۴۰۲	ماه آبان ۱۴۰۱	تولیدی تا ماه آبان ۱۴۰۲	تولیدی تا ماه آبان ۱۴۰۱
سواری	۱۲،۸۴۷	۲۲،۳۸۲	۸۵،۷۲۵	۱۶۵،۸۳۳
وانت	۲،۸۹۲	۲،۸۲۲	۱۵،۸۶۰	۲۲،۲۲۱
ون	۲۹۵	۲۵	۹۶۱	۲۵۱
مینی بوس و مینال باس	۱۱۱	۲۸	۶۵۱	۵۸۶
اتوبوس	۵۸	۵۷	۳۹۳	۴۱۱
کامیونت ، کامیون و کشنده	۱،۸۱۵	۱،۷۵۳	۱۰،۴۱۰	۱۶،۱۰۶
جمع کل خودرو (دستگاه)	۱۸،۰۱۸	۲۹،۰۸۹	۱۱۴،۰۰۰	۲۰۵،۲۰۲

بخش خصوصی پشتتاز رشد تولید انواع خودرو

خودرو

امسال تولید شد که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته رشد ۱۵ درصدی را نشان می دهد. تولید وانت نیز با ۱۰۶ هزار و ۷۳۳ دستگاه نسبت به مدت مشابه سال گذشته با رشد ۴۳ درصدی روبه رو است. تولید ون نیز رشد سه درصدی و تولید کامیونت، کامیون و کشنده با ۲۴ هزار و ۷۶۲ مورد رشد ۲۶ درصدی را به ثبت رسانده است.

بخش خصوصی از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه، ۲۰۵ هزار و ۲۲۰ دستگاه انواع خودرو را تولید کرد که این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۱۱۴ هزار دستگاه بوده است، رشد ۸۰ درصدی را نشان می دهد. سهم بخش خصوصی در سال جاری حدود ۲۳ درصد از کل تولید خودرو در کشور بوده است که این میزان در مقایسه با سال ۱۳۹۸ در پنج درصد افزایش رسید. ۱۶۵ هزار و ۸۳۲ دستگاه انواع خودروی سواری توسط بخش خصوصی در

هشت ماه امسال تولید شده است در حالی که در همین مدت مشابه سال گذشته ۸۵ هزار و ۷۴۵ دستگاه خودروی سواری تولید شده بود، طبق این گزارش تولید خودروی سواری توسط بخش خصوصی ۹۳ درصد افزایش یافته است.

همچنین تولید وانت توسط بخش خصوصی در هشت ماه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته با ۲۲ هزار و ۱۳۳ دستگاه، ۴۰ درصد افزایش یافته است. ۵۸۶ دستگاه تولید ون، ۳۱۱ دستگاه مینی بوس و مینال باس، ۱۰۶ دستگاه انواع اتوبوس و کامیون و کشنده در هشت ماه امسال توسط بخش خصوصی تولید شده است که در بخش انواع کامیونت رشد ۵۵ درصدی را شاهد هستیم. بررسی تولید انواع خودرو توسط بخش دولتی و خصوصی از سال ۱۳۹۸ نشان

می دهد که روند صعودی داشت. همچنین ۴۸۸ هزار و ۶۲۸ دستگاه خودرو در هشت ماه سال ۱۳۹۸ تولید شد که این روند در پنج سال اخیر به ۸۸۲ هزار و ۴۷۲ مورد رسید. میزان رشد تولید انواع خودرو در سال ۱۴۰۲ نسبت به مدت مشابه سنوات قبل نشانگر رشد است. امسال رشد ۱۸ درصدی نسبت به سال قبل، سال ۱۳۹۰ رشد ۳۵ درصدی، سال ۱۳۹۹ رشد ۴۲ درصدی و سال ۱۳۹۸ رشد ۸۰ درصدی به ثبت رسیده است.

بررسی تحلیلی آمار تولید انواع خودروی سواری توسط بخش خصوصی و دولتی در پنج سال اخیر نیز نشانگر روند رو به رشد است. در هشت ماه سال ۱۳۹۸، ۴۴۷ هزار و ۵۰۰ دستگاه سواری تولید شده بود که این آمار در هشت ماه امسال به ۷۴۷ هزار و ۴۹۱ دستگاه رسید. روند رشد تولید از سال های ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۲ به ترتیب ۶۷ درصد، ۳۲ درصد، ۲۶ درصد و ۱۵ درصد است.